

[Søren Olesen.]

men skal det nås, så mener jeg, som der også gives udtryk for det i den nævnte resolution, at det kan ikke være blot og bart et militært foretagende og et militært samarbejde. Jeg tror, at hvis det ikke bliver til andet, vil interessen for Atlantpagten være i tilbagegang, i hvert fald her i landet, men kan der virkelig skabes en bedre forståelse mellem landene indbyrdes indenfor området og også udadtil med andre lande, kan der skaffes et udvidet økonomisk samarbejde og et udvidet politisk samarbejde, så mener vi, at Atlantpagten kan gøre nytte, og det er det, som vi må rette vore bestræbelser imod. De militære foranstaltninger og det militære samarbejde har jo lagt store byrder på befolkningen, og derfor mener vi, at det må også være nødvendigt i fremtiden at komme til en nedrustning, at komme til en styrkelse af det økonomiske samarbejde, så at der atter kan blive grundlag for bedre velstand og en bedre levefod i de lande, der er inddraget under pagten. Et sådant økonomisk samarbejde vil naturligvis ikke hindre et samarbejde med andre lande.

Vi ønsker en udvidet handel med østlandene, og det var rigtigt, at også den tidligere regering her i landet hævdede sin ret til handel med østlandene, når det ikke drejede sig om leverage af våben eller direkte krigsvigtige varer. Denne stilling mener jeg vi må holde fast ved.

Ministeren omtalte endvidere FN's nedrustningskommission. Der blev ikke givet mange oplysninger om arbejdet der, men jeg forstod, at Danmark følger dette arbejde med den største interesse. Der er heller ingen tvivl om, at befolkningen i alle lande ønsker en nedrustning, og man må håbe, at regeringerne ikke vedblivende sidder dette ønske overhørigt. Det gælder også ønsket om forbud mod og kontrol med fabrikation af atomvåben. Et sådant forbud kan naturligvis ikke vedtages, uden at der knyttes en effektiv kontrol til, men netop i de seneste dage har vi jo fået meddelelse om, at Sovjetunionen har givet tilslutning til, at rustningskontrolører får adgang til landet. Der er naturligvis ingen, der tror, at det betyder, at en sådan kontrol straks kan etableres, men i dette spørgsmål er selv det mindste skridt i rigtig retning

af betydning, og ingen mulighed må lades uprøvet.

Det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft gav udtryk for megen pessimisme og sortsyn i den retning og mente ikke, at man kunne vente og håbe nogen som helst ændring i Sovjetruslands politik. Det ærede medlem søgte tildels at tage udenrigsministerens redegørelse til indtægt for dette synspunkt. Jeg vil håbe, at ministeren vil tage afstand herfra. Jeg mener, at netop dette, at de forskellige lande står med denne uhyre mistænksomhed overfor hinanden, i sig selv er en hindring for at få skabt bedre forhold. Det sker jo dog heldigvis fra tid til anden, at et land ændrer sin udenrigspolitik. Det har vi eksempler på fra vort eget land. Den højtærede ministers parti har jo for sit vedkommende netop foretaget en sådan ændring, og det er dog ikke utænkeligt, at noget lignende kan ske i andre lande. Jeg mener, at man kan være ganske overbevist om, at selvom der ikke i gerning er vist tegn til, at Sovjetunionen vil ændre sin politik, så vil det før eller senere ske med såvel Sovjetunionen som andre stormagter, det er aldeles uundgåeligt, og at der kan opnås en bedre forståelse, er dog det, vi må håbe på.

Der er langt til målet, som må være, at nationale forsvarsstyrker og våbenfabrikker nedlægges, at konflikter løses ved voldgift, og at et internationalt retsvern sikrer overholdelsen heraf. Danmarks repræsentanter bør overalt sammen med andre, der deler denne opfattelse, fremhæve dette, og vinder det ikke straks tilslutning hos regeringerne, skal det nok gøre det hos befolkningen både herhjemme og i andre lande.

Den højtærede minister omtalte tilsidst det danske mindretals stilling under den slesvig-holstenske valglov. Vi mener også, at det er uværdigt af et stort folk som det tyske at nægte de danske sydslesvigere adgang til landdagen. Jeg er enig i, at den danske regering naturligvis ikke officielt kan henvende sig til den tyske regering i dette forhold, som er et indre anliggende, men man kan give udtryk for den danske offentligheds syn på spørgsmålet.

Hvad angår det nordiske samarbejde, betragter vi det som et stort fremskridt, at der nu bliver et frit nordisk arbejdsmarked, og vi håber, at vi også snart må nå